

Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Zvláštní škola pro žáky s více vadami s. r. o. Teplice,
Krušnohorská 1570**

Krušnohorská 1570, 415 02 Teplice

Identifikátor školy: 600 023 729

Termín konání inspekce: 4. – 5. a 8. listopadu 2004

Čj.:	f2-1068/04-5164
Signatura:	of5ny308

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatelem Zvláštní školy (dále ZvŠ) pro žáky s více vadami s. r. o. Teplice, Krušnohorská 1570 s právní formou – společnost s ručením omezeným je Mgr. Daniela Dolečková, Zahradky 211, 417 11 Sobědruhy a Jana Dolečková, Zahradky 211, 417 11 Sobědruhy. Dle rozhodnutí o zařazení do sítě škol a předškolních zařízení a školských zařízení má kapacitu 80 žáků. V době konání inspekční činnosti bylo v 6 třídách vzděláváno 67 žáků. Další součástí škola nemá. Škola vyučuje podle vzdělávacího programu Zvláštní škola. Rada školy zřízena není.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení personálních a materiálně technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti ve zvláštní škole a hodnocení průběhu vzdělávání ve vybraných předmětech na 1. – 3. stupni zvláštní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výuku v 1. – 9. ročníku ZvŠ v době konání inspekční činnosti zajišťovalo včetně ředitelky školy 8 vyučujících, z nichž 6 splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Dva vyučující mají pedagogické vzdělání na jiný typ základní školy. Oblast výchovného poradenství včetně primární prevence zajišťuje ředitelka školy bez absolvování kvalifikačního studia.

Při tvorbě úvazků jsou v maximální míře využívány individuální dovednosti, zájmy a schopnosti pedagogů, uplatňované zejména při výuce pracovního vyučování a výchov.

Kompetence pracovníků, jejich práva a povinnosti jsou stanoveny *Vnitřním řádem školy*, který obsahuje i zásady chování a povinnosti žáků ve škole a mimo školu. S organizačními záležitostmi jsou pracovníci seznamováni prostřednictvím osobního kontaktu s vedením školy a nástěnky ve sborovně. Vzhledem k velikosti školy není zavedeno metodické sdružení a jediným poradním orgánem je pedagogická rada, jejíž náplní je hodnocení prospěchu a chování žáků, projednávání závěrů kontrolní a hospitační činnosti a organizační záležitosti provozu školy včetně organizování školních akcí a mimotřídní činnosti jednotlivých tříd a ročníků.

Vedení zaměstnanců je založeno na neformální výměně zkušeností a individuálním projednávání podnětů a připomínek všech zaměstnanců. V dalším vzdělávání pedagogických pracovníků nejsou stanoveny priority, je upřednostňován individuální výběr a zájem pedagogů. Začínajícím pedagogům poskytuje metodickou pomoc ředitelka školy, preferovány jsou také vzájemné hospitace mezi pedagogy kmenové školy i v rámci ostatních speciálních škol.

Systém hodnocení pracovníků vychází z veřejně známých kritérií. Sebehodnocení pracovníků není využíváno.

Úroveň personálních podmínek z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti je velmi dobrá. Kvalitu organizace činnosti provozu školy a systém vedení a hodnocení zaměstnanců lze hodnotit stupněm dobrý.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Zvláštní škola sídlí od roku 1993 v budově bývalé mateřské školy. Kmenové učebny, dílna zařízená pro práci se dřevem i kovem, ale i pro práci s keramickou hlinou, cvičná kuchyňka a nevelká tělocvična vytvářejí příznivé podmínky pro realizaci zvoleného vzdělávacího programu. Prostory školního areálu jsou vhodné pro sportovní i odpočinkovou činnost a pěstitelské práce. Žáci si zde svépomocí, pod vedením vyučujících, vybudovali travnaté hřiště a doskočiště pro skok daleký a k slavnostním příležitostem ohniště. Společné prostory školy jsou vkusně a účelně vyzdobeny výtvarnými pracemi a prostorovými výrobky ze dřeva, na jejichž výrobě se podíleli žáci. Celkově jsou prostory školy včetně učeben vzhledem k počtu a věku žáků poměrně stísněné, některé jsou nedostatečně zvukově odizolované. Kmenové učebny s podnětnou výzdobou jsou vybaveny moderním polohovatelným žákovským nábytkem, v nižších ročnících také koberci k relaxaci žáků a skupinovým činnostem, v každé učebně je nainstalována audiovizuální technika. Devíti pracovišti je vybavena počítačová učebna s připojením na internet. Žáci jsou vybaveni ucelenými řadami učebnic pro výuku na zvláštní škole, učební pomůcky jsou postupně modernizovány. Školní knihovna je vybavena knihami pro individuální četbu žáků, ale i soubory pro společnou četbu. Mimo beletrie obsahuje také populárně naučnou literaturu včetně aktuální pedagogické literatury.

Kontrola účelného využívání materiálně technického zázemí školy je předmětem především hospitační činnosti a průběžné kontroly prováděné ředitelkou školy. Návrhy na vybavení a inovaci stávajících prostor jsou předmětem jednání pedagogické rady.

Materiálně technické podmínky zvláštní školy jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré, umožňují realizaci zvoleného výchovně vzdělávacího programu.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Škola vyučuje podle Vzdělávacího programu zvláštní školy č. j. 22 980/97-22. Časová týdenní dotace předmětů a rozvrh hodin školního roku 2004/2005 je v souladu s učebním plánem realizovaného vzdělávacího programu. Ředitelka školy v 9. ročníku využila možnosti snížení počtu hodin pracovního vyučování z důvodu nemožnosti zajištění předprofesní přípravy. Hodiny byly věnovány k posílení dotace předmětu český jazyk a fyzika. V rámci zavedení disponibilní hodiny byla rozšířena dotace výuky dějepisu o jednu hodinu. Pro žáky s kombinovanými vadami jsou vypracovány ve spolupráci s odbornými pracovišti individuální vzdělávací programy vymezující speciálně pedagogické metody a formy práce podporované využíváním kompenzačních pomůcek při výuce těchto žáků.

Povinná dokumentace je vedena a průkazně zachycuje průběh vzdělávání. Kontrolu naplňování učebních osnov provádí ředitelka školy průběžně nepřímou kontrolou a hospitační činností (1krát za rok navštíví každého učitele). Závěry z kontrolní a hospitační činnosti jsou s vyučujícími projednávány a ke zjištěným případným nedostatkům jsou přijímána opatření.

Volitelné předměty ani zájmové kroužky ve své nabídce škola nemá. Výuka je však vhodně doplňována exkursemi, besedami v rámci preventivního programu a návštěvami pražských divadel, výstav, účastí na sportovních a výtvarných soutěžích.

Stavba rozvrhu hodin z organizačních důvodů ne ve všech ročnících respektuje psychohygienická pravidla předmětové posloupnosti (na první hodiny je zařazována výuka tělesné a výtvarné výchovy a hodiny matematiky až na pátou vyučovací hodinu). Organizace výchovně vzdělávací činnosti školy je dána *Školním řádem* a *Vnitřním řádem školy*. Školní řád určuje povinnosti žáků a jejich rodičů, vymezení práv žáků vyplývajících z Úmluvy o právech dítěte a práv zákonných zástupců žáků je opomenuto.

Bezpečnost práce a hygienická pravidla jsou zakotvena v provozních řádech odborných pracoven (tělocvična, dílna, počítačová učebna a cvičná kuchyňka). Žáci jsou poučeni také o bezpečnosti práce na školním pozemku.

Informační systém směrem k žákům je realizován prostřednictvím vyučujících a třídních nástěnek. Rodiče jsou informováni o prospěchu a chování svých dětí na třídních schůzkách, prostřednictvím žákovských knížek a možných individuálních konzultací. Pro širší veřejnost jsou informace o činnosti školy zveřejňovány na webových stránkách.

K prioritám výchovného poradenství patří poradenství v oblasti volby povolání a výchovně vzdělávací problematika. Oblast prevence je zakomponována v *Plánu realizace dlouhodobého záměru rozvoje výchovně vzdělávací soustavy* a dále je realizována ve výchovně vzdělávacím procesu. Koncepce výchovného poradenství na rok 2004/2005 stanoví pouze rámcové úkoly. Hlavním úkolem je připravit žáky pro přijetí do učebních oborů a jejich uplatnění v budoucím životě.

Předností školy je prostředí rodinného typu, které příznivě ovlivňuje celkové klima školy, vztahy mezi učiteli a žáky a mezi žáky navzájem.

Průběh a výsledky vzdělávání ve vybraných předmětech 1. – 3. stupně zvláštní školy.

Kvalita vzdělávání a výchovy je hodnocena ne základě dvanácti hospitací u všech vyučujících, a to v předmětech český jazyk matematika, dějepis, přírodopis, fyzika, řečová výchova, pracovní vyučování a výtvarná výchova.

Výuka probíhá v souladu s osnovami, rozvržení obsahu výuky předmětů mezi jednotlivými ročníky je zajištěno vypracovanými časově tematickými plány. Bezprostřední přípravě na hodinu vyučující věnují velmi dobrou pozornost. Stanovené cíle se daří plnit promyšlenou stavbou hodiny, využíváním názornosti učiva a respektováním unavitelnosti žáků. V rámci přípravy však byla opomíjena diferenciací učiva pro žáky rozdílné mentální úrovně s odpovídajícím individuálním přístupem k jednotlivým žákům.

Personální zajištění sledované výuky je velmi dobré. Pouze dva vyučující nesplňují dané podmínky kvalifikace, jejich pedagogické zkušenosti, zájem o vyučovaný předmět a empatie směrem k žákům příznivě ovlivňují vzdělávací proces.

Výuka probíhá v podnětném prostředí za podpory účelně využívaných učebnic. Ve sledovaných hodinách s výukou v odděleních vyučující využívali manipulační pomůcky a třídící materiál s využitím prostoru třídy ke skupinové práci žáků mimo lavice. Ve vyšších ročnících bylo názorného obrazového materiálu využíváno především v naukových předmětech k frontální práci. V hodině fyziky měli žáci možnost podílet se na provádění pokusu. Velmi dobré podmínky má škola pro výuku pracovního vyučování, které je v maximální míře využíváno.

Při výuce převažovaly frontálně vedené činnosti s klasickou stavbou hodiny, střídaly se činnosti pod přímým vedením vyučujících a samostatné práce žáků. V hodinách bylo respektováno individuální tempo žáků, učitelé poskytovali žákům pomoc. Jen v menší míře byly zařazovány alternativní metody a formy práce podporující aktivní učení žáků. Výjimkou byla sledovaná hodina fyziky, kde se žáci podíleli na provádění pokusu a následně z něj pomocí návodních otázek vyučujícího vyvozovali poučku. V hodině čtení a literární výchovy jsou žáci vedeni k domácí individuální četbě pravidelně zařazovanou prezentací přečtených knih v třídním kolektivu. Ve výtvarné výchově a pracovním vyučování vyučující dbali na správné návyky při práci, byla využívána kreativita žáků. Únavě žáků vyučující předcházeli změnou tempa, zařazováním oddechových činností a zejména na nižším stupni zařazováním tělovýchovných chvil. Pitný režim je zajišťován rodiči žáků.

Hodinami prolínala příjemná pracovní atmosféra podporována vytvářením pozitivní motivace. Ve sledované hodině dějepisu byla velmi vhodně zařazena hra k opakování učiva s motivačním účinkem pro výklad nové látky. Ve výtvarné výchově byli žáci motivováni textem písní oblíbených skupin a výrobou obálky na jejich hudební alba. Celkově však převažovala vnější motivace nad vnitřní, spočívající v seznámení žáků s obsahem a průběhem hodiny. Během hodiny byli žáci k udržení pozornosti chváleni za dílčí úspěchy a za úspěšné splnění úkolu hodnoceni prostřednictvím klasifikace do žákovských knížek. Menší pozornost je věnována závěrům hodin, kde bylo jen ojediněle provedeno shrnutí učiva. Vyučující zhodnotí práci žáků odvedenou v průběhu hodiny, vzájemnému hodnocení a sebehodnocení není věnována pozornost.

Přestože vyučující volili převážně frontální metody práce, poskytovali žákům prostor k rozvoji komunikativních dovedností a vyjádření svých pocitů a názorů.

Průběh a výsledky vzdělávání jsou hodnoceny ve sledovaných předmětech jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Vlastní evaluační nástroje ani standardizované testy k systematickému zjišťování výsledků vzdělávání nad rámec běžné klasifikace škola nevyužívá.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Vzhledem k velkému počtu dojíždějících žáků a nedostatečné dopravní obslužnosti nebyl mezi žáky a rodiči zájem o účast v zájmových kroužcích. Škola proto pořádá mimoškolní akce v rámci výuky i o víkendech, ozdravné pobyty a lyžařské kurzy.

Žáci školy bývají úspěšní zejména ve sportovních soutěžích, ale i v soutěžích manuální zručnosti.

Nechybí ani pořádání zájezdů do zahraničí. Žáci již navštívili Francii, Dánsko a Itálii.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 35 517/98-21 ze dne 29. 1. 1999
2. Personální dokumentace všech vyučujících ve škole k 4. 11. 2004

3. Učební dokumenty Vzdělávací program zvláštní školy č. j. 22 980/97-22
4. Plán práce školy - nedatován, neuvedeno na jaký rok
5. Plán realizace dlouhodobého záměru rozvoje výchovně vzdělávací soustavy na období 2003-2007
6. Návrh kritérií pro přiznání osobních příplatků - nedatován
7. Výkaz o speciálních školách MŠMT V 4-01 k 30. 9. 2004
8. Vnitřní řád školy – nedatován
9. Školní řád - nedatován
10. Třídni knihy všech tříd školního roku 2003/2004, 2004/2005
11. Třídni výkazy a katalogové listy žáků všech tříd ve školním roce 2003/2004, 2004/2005
12. Rozvrh hodin všech tříd platný ve školním roce 2004/2005
13. Záznamy z pedagogických rad konaných ve školním roce 2003/2004 a 2004/2005
14. Namátkou kontrolované žákovské knížky, notýsky, sešity a práce žáků
15. Koncepce výchovného poradenství 2004/2005
16. Udělení výjimky ředitelem školy z počtu žáků pro 2. a 4. ročník, 3. a 5. ročník 6., 7. a 8. ročník ze dne 1. září 2004
17. Udělení výjimky zřizovatelem školy z počtu hodin vyučovaných v jednom sledu pro 2. a 5. ročník ze dne 1. září 2004
18. Výroční zpráva za školní rok 2003/2004
19. Inspekční zpráva č. j. 064 147/99-5022

ZÁVĚR

Škola má velmi příznivé personální podmínky a vedení školy se daří stabilizovat pedagogický sbor. Při přidělování předmětů do úvazku jsou preferovány osobní schopnosti, zájmy a dovednosti a v neposlední řadě i odborná a pedagogická způsobilost. Oblasti plánování, organizace a řízení chodu školy vykazuje určité nedostatky v její komplexnosti a konkretizaci stanovených úkolů a cílů čeho a kdy chce škola dosáhnout. Řízení školy má demokratický styl založený na týmové práci a osobní zodpovědnosti všech pracovníků. Další vzdělávání pedagogických pracovníků není podřízeno potřebám školy, ale osobním zájmům pedagogů. Výchovné poradenství je převážně orientováno na poskytování poradenských služeb v oblasti volby povolání.

Pro realizaci vzdělávacího programu má škola velmi dobré materiální podmínky týkající se vybavení učebnicemi a učebními pomůckami. Prostorové podmínky jsou poněkud stísněné. K výuce pracovního vyučování, tělesné výchovy a informatiky slouží dobře vybavené odborné učebny. Pro relaxaci žáků má škola vhodné prostory oploceného areálu budovy. Učební plány jsou dodržovány, nedostatky v plnění osnov nebyly zjištěny. Škola nenabízí žákům žádné volitelné předměty a vzhledem k velkému počtu dojíždějících žáků neorganizuje ani zájmovou činnost.

Organizace sledované výuky vychází z klasického pojetí, s převládajícími frontálně vedenými činnostmi. Jen ojediněle v hodinách našly uplatnění i jiné formy práce (skupinová práce žáků na koberci). Dle možností jsou rozvíjeny komunikační dovednosti žáků, jsou stanovována jasná pravidla chování, vzájemná komunikace mezi žáky a učiteli a žáky navzájem je bezproblémová. Závěry hodin jsou mnohdy omezeny jen na celkové

hodnocení práce žáků v hodinách a organizační záležitosti. Potřebná pozornost není věnována shrnutí učiva a vzájemnému hodnocení a sebehodnocení žáků.

Vývoj od poslední inspekční činnosti konané v roce 1999 nedosáhl významných pozitivních kvalitativních změn v oblasti komplexního plánování činnosti školy. V oblasti vzdělávání a péči o žáky však dosahuje opět velmi dobré úrovně.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrná)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Pro účely poskytování dotací ve smyslu § 5 odst. 3 písm. c) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním zařízením a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů, je škola hodnocena jako lepší než průměrná.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu Mgr. Renata Schejbalová

Mgr. R. Schejbalová v.r.

V Litoměřicích dne 19. listopadu 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 19. 11. 2004

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Daniela Dolečková, ředitelka školy

Mgr. Daniela Dolečková v.r.

*Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj.: Česká školní inspekce, Na Valech 525/12, 412 91 Litoměřice.
Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.*

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – OŠMT, Velká Hradební 48, 400 02 Ústí n.L.	9. 12. 2004	f2-1068/04-5164
Zřizovatel: Mgr. Daniela Dolečková, Jana Dolečková Zahrádky 211 417 11 Sobědruhy	9. 12. 2004	f2-1068/04-5164

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány.